PROVINCIAL LIBRARY MANITOBA

В ОБОРОНІ ПРАВДИ.

До "Українських Робітничих Вістей".

Шановна Редакціє!

Хоч тов. Ірчан дав належну і вичерпуючу відповідь Д. Д. Лещишину на його підлу брехню про славних героїв революціонерів т.т. Мельничука і Шеремету, я не можу здержати й свого обурення проти тих, що на геройській смерти славних революціонерів творять свою ганебну спекулятивну політику за допомогою таких писаків, як Лещишини з "Українського Голосу".

Не одмовте надрукувати слідуючі уривки з листів тов. Мельничука до мене:

"...Курінь, в котрім я знаходжусь, продовжує ту ниточку історії славних Усусусів. Підшепти петлюрівських агентів на нас не вплинули і ми остались вірні своїй ідеї... Віра в нашу конечну побіду ані на хвильку не притухла і ми певні, що Червоні прапори скоро засяють на високім замку та на верхах Карпат"...

(З листа писаного мені тов. Мельничуком з Уманя 30. VI. 1921 р.)

"...Прошу Тебе пиши частійше, кожне Твоє слово додає мені більше сили і витревалости в нашій великій боротьбі за комунізм...."

(З листа писаного з Бердичева 16. VI. 1922 р.)

"...На твоє питання, як я задивляюся на Твій виїзд в Америку чи Галичину, то я скажу тобі таке: на мій погляд нам всім Галичанам комуністам давно вже треба було піти організовано в підполле в Галичину. Сидячи тут на Україні ми ні трохи не зменшимо страждань галицького робітництва та селянства. Хоч ми інтернаціоналісти і для нас все одно де ми будемо працювати, однак річ ясна, що для Революції ми можемо принести найбільше користи тільки в Галичині і тому, коли ми стремимося до того, щоб дати як найбільше зусиль Революції, то ми повинні іти на підпольну роботу в Галичину..."

(З останнього листа тов. Мельничука до мене, писаного з Бердичева 3. IX. 1922 р.)

Через два місяці, як відомо, т.т. Мельничук і Шеремета були зловлені в Галичині і розстріляні.

Мені здається, що всяка чесна людина, яких би політичних переконань вона не була, з наведених уривків з листів т. Мельничука зробить правильний висновок, що Мельничук не думав про скінчення своїх студій, він ніколи і не споминав про це в своїх семи листах до мене. Він все горів жадобою боротьби за соціяльне й національне визволення братів наших Галичан. Він мріяв про "червоні прапори на Високім Замку та на верхах Карпат".

І не здержав своєї молодої натури, з товаришами поніс ці прапори в Галичину і там геройською смертю помер, посіявши зерно революції на рідній землі, що швидше чи пізніше дасть свої плоди.

Чи тов. Мельничук був комуністом, я думаю він сам найкраще говорить за себе в наведених вище уривках з листів.

За сповідь т. Мельничука і причастіє перед смертю може писати тільки звичайний лямполиз. На це, думаю, й відповідати не варто, бо багато ще живе товаришів Мельничука, що знають, як Він ще молодим хлопцем в ґімназії ставився до цих релігійних церемоній, а пройшовши жорстоку життєву школу війни й революції, ясно що дививсь смерти в вічі і словами "Інтернаціоналу", що став його молитвою. Це може бути незрозумілим тільки таким типам, як Лещишини, що вище всього цінять своє пузо та бездарну голову. Вони-ж то так і роблять, що коли не можуть стати до боротьби з живими противниками, то хоч мертвого будуть чіпляти і обливати брехнею. Це ознака безсилля, плазунства перед "панами" і гидкої підлоти не людської.

Але чесні трудівники українського народу розп'ятої сьогодня Галичини, Радянської України та еміграції не дозволять всяким Лещишиним очернювати світлу пам'ять своїх героїв-революціонерів.

Не смійте топтати того, за що сотні тисяч і міліони кладуть свої голови.

Вихвалюйте собі Петлюру та його діла славетні, сповідайтеся і причащайтеся за своїх душ спасення, бо вам тільки всього й осталося.

А імена славних героїв-революціонерів будуть записані в історії незганьбленими, а такими світлими, як Вони були в дійсности. На це в руках робітників та селян є багато історичних документів і багато живих свідків.

Ів. Ткачук.

Катеринослав, 15. листопада 1925.

СТЕПАН МЕЛЬНИЧУК,

робітничо-селянський герой, розстріляний польською шляхтою 1922 року в Чорткові за участь в повстанню і по трьох роках мученичої смерти зневажений брехнями "Укр. Голосу в Канаді. Помимо безсумнівних доказів т. Ірчана, що "Укр. Голос" бреше, він далі виписує брехні на робітничо-селянських героїв. (Фотографія знята в 1916 році, коли т. Мельничук був в 8-ій клясі ґімназії.)

АННА МЕЛЬНИЧУК,

рідна сестра Степана, що недавно приїхала з Галичини до Канади і вражена брехнями "Укр. Голосу" киненими на її брата-мученика, опрокинула їх так на сторінках робітничої преси, як і перед тисячною робітничою публикою устно. "Укр. Голос" намагається збрехати, що вона не є рідною сестрою Мельничука. Для розумної й чесної людини вистарчить порівнати ці дві фотографії і переконатися, як дуже подібні до себе Степан і Анна.

З ЩОДЕННОГО ЖИТТЯ.

НЕМА СПРОМОГИ.

Чуєш, як вони не раз "дискутують", то аж почервонієш.

— Ви повинні більше ознайомитися з цею справою. Та-ж про це писалося багато разів в нашій ґазеті і журналі.

— Нема спромоги, товаришу. То проби представлень, то співу, то ріжних комітетів і так сходять вечір за вечером. На читання не остається часу.

Це до певної міри треба признати.

Але ось проба співу, або проба представлення, а на салі повно наших членів і членкинь, які не беруть участи в жадних пробах.

Попідпирають стіни й говорять так, що навіть перешкаджають тим, які роблять.

Ці, що стоять попід стіни, та кож "дебатують". Ось найдуть в ґазеті допис зі своєї місцевости, або в журналі допис школярки й розводяться над тими дописами цілі вечері.

— От, написала, що до школи ходить пятьдесятеро дітей, а то лише сорок і девять.

— А-я, я.

— Не по правді подають.

— А в ґазеті, бачили? Написано, що товаришка Макогоненко добре вивязалася в своїй розмові. Та де то правда! Вона-ж два рази була замоталася!...

— Або вона що така вчена? — вмішується й товаришка. — Та я її ще з краю знаю.

От над такими "справами" тратять вечері. Коли нема дописів з їхньої місцевости в ґазеті ані в журналі, то їхнє читання обмежується лише на пошукування і оголошення.

Це не відноситься до всіх наших членів і членкинь. В нашій організації є багато членів і членкинь, які читають, студіюють і вміють розбиратися в ріжних питаннях. Але є й такі, про які згадується.

Замісць читати повчаючі і інформаційні статті та дописи з ґазети, журналу та книжок, вони витрачують марно час над дописами з власної місцевости та розводяться над тим, що на забаві грало пять музикантів, а дописувач подав шіст. Товаришка два рази "замоталася" в своїй промові, а дописувач подав, що добре вивязалася. Дітей ходить до школи пятьдесять, а дописувач подав, що сорок пять і т. д.

Вже найбільше "гелів" дістає той, що писав допис. Не тому вже, що подав дещо не так, але тому — на що писав.

— Та-ж він разом зі мною робить!...

Ото найгірше, що він разом з ним робить й береться писати.

Це така заздрість, проти якої треба боротися й викорінювати її.

Бо вона ще не викорінена із наших власних рядів. Треба побільше читати наукові книжки, ґазети і журнали, бо це одинокий лік від заздрости.

Коли побільше будемо присвячувати часу на освідомлювання себе самих, то в той час буде усунена і заздрість і те слово: "Нема спромоги".

Поменше балачок, а побільше серйозного думання.

Драпака.

РІЖНІ ВІСТИ

ПЕРЕДАЧА ЛІСІВ СЕЛЯНСТВУ НА УКРАЇНІ.

Народній Комісар Земельних Справ Радянської України Дудник, заявив, що лісовий фонд у 39 округах України виносить 3,509,000 десятин, з чого 39 відсотків передається селянам. До революції селянство мало в посіданню тільки 8 відсотків. Площа лісів, які передається селянству, виносить 1,420,000 десятин, з чого 400 тисяч десятин передається селянству з правом корчування та переміни тої площі в управну землю. Дотепер передано селянам уже 815,000 десятин ліса. Передача всього призначеного для селян лісового простору закінчиться аж у 1926 р. Супроти цього, що на Україні за мало ліса, В.У.Ц.В.К. рішив постаратися про те, щоби передати українському селянству на пільгових умовах частину лісового фонду Російської Федеративної Республіки і Білоруси.

УКРАЇНСЬКІ СЛОВНИКИ.

Центральна Комісія українізації доручила Наркому Освіти У.С.Р.Р. встановити речинці видання українського академічного та термінольогічного словника. При цьому Центральна Комісія зазначила необхідність всебічно прискорити видання таких словників.

СТРАХІТТЯ З КИШИНЬОВСЬКОГО ПРОЦЕСУ.

В процесі 485 бесарабських селян, обвинувачених за збройне повстання, зізнання підсудних виявили такі жахливі подробиці способів тортурування й мучення вязнів, що волосся стає дуба. Один з обвинувачених, вчитель Крецу, бувший селянський посол і секретар кишинівської секції селянської партії зізнав:

"Все те, в чому мене обвинувачують, (себто його неначе-б то участь в татарбунарському повстанні) виявляється неправдою вже хоч-би тому, що я тоді був в Букарешті. Моє так зване "признання" вимушено на мені в темній тюремній пивниці, де мене по приставленню три дні били до крови. Коли опісля я відкликав зізнання, всаджено до комірчини, вбудованої до тюремного виходка, де з причини тісноти (широка була 40 центиметрів) я мусів стояти 5 днів і 4 ночей. Слідчий суддя заявив мені: "Присягаю на хрест святий, що нужденно зогниєш у тюрмі, коли відкличеш зізнання.".

ДИТЯЧА ПРАЦЯ І НАВЧАННЯ

Дитяча праця в Америці не є нормована федеральними законами, мимо того, що так в пресі як в конґресі було про це багато говорено. Кожний стейт американської федерації має свої осібні права і закони, які ріжно нормують дитячу працю і шкільне навчання дітей. Вік, в якому дитина може найнятися до праці, скількість годин праці в день, пора праці (день або ніч), санітарні умовини, в яких приходиться працювати дитині а так само вік до якого дитина повинна ходити в школу є ріжно встановлений законами в поодиноких стейтах.

Досліди над дитячою працею початі в місяці березні 1924 року Каліфорнійським Статистичним Бюром Праці виказали, що в стейті Каліфорнія в тому-ж році було зайнятих 5 тисяч дітей при роботах в рільництві. Дальше стверджено, що з того числа найбільше дітей працювало в бавовняних плянтаціях — і то з переступленням закона про дитячу працю і навчання.

Статистичне Бюро повідомляє про заведення в Каліфорнії однакової системи при переході дітей з одної школи в другу, кращого заряду при видаванню дитині дозволу на працю, додатку до закона про дитячу працю і навчання, після якого дитина повинна ходити до шіснайцятого року життя до школи і в тому часі працювати хіба в таких днях і годинах, які вільні від шкільного навчання (після науки чи в часі шкільних ферій). Цей додатковий закон забороняє наймати до праці дітей низше восьмого року життя. За час своєї праці внесло бюро в суд 60 позвів проти осіб, які зломили закон про дитячу працю.

ҐЕНЕРАЛ В ТЮРМІ.

Тому пару місяців військовий суд засудив ґенерала Чікеля, команданта Кракова на 2 місяці криміналу за те, що підчас повстання робітників в Кракові у листопаді 1923 р. він передав команду над містом робітникам.

Станиславівська Дуброва має честь містити у своїх мурах того достойника. Сидить він у келії, з якої свого часу втік Січинський.

213,480 БЕЗРОБІТНИХ.

213,480 безробітних нарахував уряд посередництва праці у Польщі в останнім тижні: це тільки по містах, а по селах? Це тільки уряд нарахував, а скільки він ще їх не нарахував?

НАДІСЛАНЕ.

ДВА ВЕЧЕРІ В УКР. РОБ. ДОМІ В ВІННІПЕҐУ.

"ЧОРТ І ЛЮДЕ".

"Чорт і люде" — це сатира-комедія в 3-ох діях з прольоґом (вступом), яку Драмгурток при У.Р.Д. в Вінніпеґу відограв 5. грудня. Правильне її назвиско "Сентиментальний чорт", але наші аматори переклали це назвиско на більш зрозуміле для робітничого загалу. Вони є тої думки, що коли мистецтво має сдужити пролетаріятові, то воно повинно бути йому зрозумілим від назви починаючи.

Зміст цеї сатири такий: в прольоґові чорт посварився з сатаною, потім заложився з ним, що люде добрі і він піде між людей робити добро. І пішов. В першій дії він зробився мистцем і пішов до інтеліґентної родини найняти собі помешкання. А там три дівки, які і почали до него свататися. Так вони і їх батько вчепилися до чорта, що він закричав: "Сатано, я програв".

В другій дії той самий чорт прийшов до тої самої родини вже бідним студентом. І знову та сама історія. Тільки тут ще зібралось панське "Товариство допомоги бідному ближньому". Звичайно, лицемірне панське добродійство, яке дебатує над тим, чи дати три карбованці допомоги бідній прачці. Після довгих дебат допомогу прачці і її дітям відкидають, бо у неї на стіні висить годинник. Бачить чорт це лицемірство і каже: "Сатано, я знову програв!"

В третій дії чорт робиться трухлявим старцем і знову приходить до того лікаря та за дорогі подарунки підмовляє вийти заміж за себе шіснайцятьлітню дівчину, дочку лікаря. Він думає, що може хоч ця молоденька, не зіпсута ще дівчинка не продасть себе за золото. Але дівчинка за дорогі подарунки годиться вийти заміж за цего трупа і чорт в роспуці кричить: "О, люде мерзенний!... Сатано, ти переміг!" Одночасно ця комедія є сатирою на футуризм в письменстві та малярстві. Отже, вона одним кінцем бє по дицемірному пансько-демократичному добродійству, а другим по футуристичних вибриках.

Зміст її досить тяжкий і для неї треба, що називається, інтеліґентних слухачів, та аматорів, що розуміли-б її зміст. Инакше, з неї можна зробити комедію, але зміст затерти.

Наші аматори, не дивлячись на короткий час для підготовки, добре з нею справилися. В головних ролях добре вивязалися т.т. Шатульський, Попович, Хоржавий і т-ка Василинова, Мойсюкова, Янішевська. В другорядних ролях добрі були т.т. Хвалібога, Гордієнко і т-ка Мальована. За те вже слабо в другій дії випали деякі поодинокі сцени. Замітне було незнання роль на память, а через це губився місцями зміст. Але і в тих незначних дефектах аматори невинні, бо годі-ж найкращим артистам вивчити нову пєсу за дві з половиною проби.

Взагалі-ж публика була вдоволена і таки добре насміялася, а місцями і самі аматори на сцені зражували себе і сміялися з власного "мистецтва". А було-б ще краще, коли-б режісер був скоротив зміст цеї комедії хоч на одну третину.

КОНЦЕРТ.

В неділю, 6. грудня відбувся в У.Р.Д. черговий концерт. Концерт, як і все, гарний. Саля переповнена, програма добірна, виконавці добрі. Жіночий відділ, стараниям якого цей концерт відбувся, постарався в гарні дуети, терцети та сольові співи. Концерт відкрила старша група мандолінової орхестри. Гарно співала т-ка К. Палюк "Цвітка дрібная", потім дуже добре виконав пару кусників на пяні молоденький т. Івась Кучмій. Центром вечера був італійський гармоніст зі своїм сином, маленьким хлопчиком. Як тільки проголошено, що він буде грати, то саля вже загула від оплесків. Його викликали три рази. Далі знову йшли пяністи, солісти, дуети.

На павзі виступив з короткою промовою т. Попович. Говорив він про минулі міські вибори в Вінніпеґу, відзначив велику побіду робітників, не дивлячись на всю чорну роботу противників, що хвалилися десятками своїх товариств та пятьома тисячами членів.

Після т. Поповича виступив т. Змійовський і сказав, що родина одного українського робітника находиться з роспучливому положенню, бо її батько лежить вже три роки хорий, та просив присутніх скласти жертви на допомогу дітям цеї родини. Присутні склали щось поверх $40.00.

По павзі продовжалася програма концерту. Виступав мішаний хор та т-ка З. Капусняк відспівала сольо під акомпаніямент на пяні т-ки Третяк. Гарно грала на пяні молода т-ка Баранюк. І було-б добре на цему скінчити програму, бо те, що прийшло слідуючим, було ложкою дьохтю до бочки меду. Той хто завідує концертами, повинен обовязково переглянути вчасно хто і з чим йде на сцену. Хай собі подібне толерують в "просвітах" чи "народніх домах" але на нашій роб. сцені халтурі нема місця. Вірю, що це був собі звичайний недогляд і що більше цего не повториться. Над халтурою в Укр. Роб. Домі в Вінніпеґу давно вже поставлено осиковий кілок і хай-же вона більше не воскресає в ніякому виді.

Дядя.

ЖИТТЯ РОБІТНИКІВ В ЛІСОВІЙ КЕМПІ.

Чізголм, Алта.

Лісова кемпа Чізголм положена над рікою Атабаска, по залізнодорожній лінії Едмонтон—Донвеґен около 100 миль на північ від Едмонтону. Нема тут близько ні містечка, ні фармерів, лише лісовий тартак. Зимою робітники ріжуть дерево в лісі, а літом працюють в тартаку. Працюють тут робітники ріжних національностей. З українських робітників, лише двох нас тут є, що читаємо робітничі ґазети та кількох Югославців, а решта робітників нічим не інтересуються, лише картами та иншими дурницями. Для мене приходить сюди "Воркер" і часом беруть його читати англійські робітники, хвалять, що дуже добра ґазета, але скажи, щоб передплатив, то почуєш, що нема грошей, бо програв в карти, або віддав за горівку.

Платня тут робітникам — 35 центів на годину, а харчі $1.00 денно і дуже вони бідні, бо не варта й половини. Але нема тут юнії, то нема кому і впімнутися. Скаржаться часом робітники один другому, але так, щоб ніхто не чув.

Недалеко звідси працюють на залізниці секціонери, де є двох укр. робітників: один фамілійний а другий самотній. Вони читали лише "Кан. Фармера", яким однак не були вдоволені. Одного разу двох нас — я і мій товариш, пішли відвідати ту секцію та взяли з собою "Укр. Роб. Вісти". Другим разом ми занесли тим робітникам "Укр. Роб. Вісти", "Фармерське Життя" і "Робітницю" і лишили їм. Слідуючим разом самотній робітник передплатив собі "Укр. Роб. Вісти", ще й дав на пресовий фонд, жонатий передплатив "Фармерське Життя", а його дружина передплатила "Робітницю". Тепер, сказали вони, ми будемо спільно читати собі ці робітничо-фармерські часописи і вчитися з них.

Так постепенно наша преса пробиває собі дорогу в далекі глухі закутини між робітників. Треба тільки, де є хоч один читач нашої преси, щоб він старався поширити її, приєднуючи нових передплатників. Цим він зробить прислугу своїй пресі і тим людям, що будуть її читати. Цим він приєднає нових членів для свідомої робітничої громади.

Робітник.

ЯК ВИГЛЯДАЄ БУТЛЕҐЕРСТВО НА КЕМПІ.

Арнпрайор, Онт.

Працював я якийсь час в лісовій кемпі в Онтеріо. Працюють там робітники в більшій части Французи. Українських робітників крім мене було там двох: один старший, а другий ще 19 літній юнак канадійського виховання, який добре володіє англійською мовою і французькою. На початку, як я став до роботи, той хлопчак гарно говорив зі мною. Я рад був мати такого товариша, бо через него можна було порозуміватися з французькими робітниками. Але через якийсь час я побачив, що той хлопець вечері просиджує в компанійному офісі, тож я став його остерігатися. Правда, він сам мені признався, що вже пять літ працює в цего формана і що той форман дуже піяк. Пізніше я й сам побачив, що цему правда. Робітники нацькують цего формана. Мені тільки було дивно, де вони дістають горівки.

Тому, що умовини праці там дуже погані, я, поробивши місяць, кинув роботу. Коли я вже кинув роботу, прибіг до мене той молодий хлопчак і каже на вухо: "Як будете на стації, то там скажете головному клеркові, що як прийде пакунок на ваше імя, щоб він прислав його сюди, до кемпи. Бо як ви поїдете, то той клерк не буде знати куди цей пакунок за вами посилати".

Догадався я, що то за пакунок має прийти на моє імя, зібрав до громади того хлопчака і пішов з кемпи. Прийшовши на стацію, я не знав, що маю робити. Мені хотілось відкрити цілу ту справу і віддати в руки кластей того хлопчака та офісового клерка. Бо-ж вони, спроваджуючи горівку до кемпи на моє імя без мого відома, могли легко закопати мене. Віддати цих людей в руки я міг, бо той хлопчак казав мені при свідкові. Але я передумав цю справу, плюнув і поїхав геть. Хай вони переходять на инші руки.

Ось маєте, товариші, взірець, як ріжні панські наганячі роблять. Вони спроваджують горівку до кемпів на імена богу-духа винних робітників. Тим вони себе асекурують, а робітника можуть запхати в тюрму або на велику грошеву кару.

П. Данилюк.

ПОМІЧ ТОМУ, ХТО НАМ ПОМАГАЄ.

Вегревил, Алта.

Це-ж річ просто природна: зробив для мене товариш чи сусід щось доброго, я повинен йому відплатитися добром. Та це справа особиста, а не громадська. Таке, звичайно, робиться між чесними сусідами, між людьми совісними.

Але ми творимо громаду. Українські робітники і фармері в Канаді творять одну велику громаду працюючих. Хто тій громаді помагає? Хто її освідомляє, організує, кличе до злуки і братерства та до боротьби за краще життя, вказуючи одночасно той шлях, по якому ми повинні йти в цій боротьбі? — Це робить наша робітничо-фармерська преса і література, це роблять "Українські Робітничі Вісти" і "Фармерське Життя".

То-ж природно, коли та преса помагає нам стати людьми гідними своєї кляси, ми повинні помогти своїй пресі стати дійсним, ще сильнішим нашим оборонцем. І це вже зрозуміло багато читачів, багато тих, яких наша преса вирвала з неволі темноти.

Ось так зробив старенький товариш Григорій Довганюк, який склав на мої руки шість доларів і сказав: "Вишли, прошу, зараз ці гроші до нашої преси, бо її потрібна допомога". Другий товариш, Ґ. М. Бордей склав два долари на "Фарм. Життя" і каже: "Скорше висилай, щоб моя передплата не спізнилася, бо цими днями вона кінчиться".

А таких добрих сусідів має вже наша преса по цілій Канаді і в Злучених Державах. І ці сусіди зростають, бо один бере примір від другого, бо знає, що наша преса є його найкращим вчителем, порадником і товаришом. Коли старенький, сивоволосий т. Довганюк давав мені шість доларів для преси, то сказав: "Пішли, і хай жиє наша преса і наша організація!" Коли це каже старенький дідусь, то що я маю робити? Я даю хоч половину того, що дав старенький товариш, тобто три долари і кличу: хай жиє наша преса!

Товариші робітники і фармері! Відгукніться на голос нашого старенького товариша по цілій Канаді і Злучених Державах і шліть допомогу своїй пресі та будуйте свою організацію!

Соколов.

Венкувер, Б. К.

Товариші!

Я дуже вдячний Вам за те, що не стримали мені "У.Р.В.", хоч мій речинець на передплату вже давно скінчився. Тож зараз посилаю Вам $5.00, з чого $2.00 на відновлення передплати за "У.Р.В.", $1.00 на пресовий фонд і $2.00 за книжки. На будуче буду старатися працювати для нашої преси що тільки зможу. Минулого травня не багато зробили, бо товариші були виїхали на роботи а наш відділ дуже кепсько стояв. Підприємства устроювані відділом зовсім не поплачувалися, бо ще треба було докладати до них. Пізніше ми трохи покрили недобір, а зараз беремося до праці в користь нашої робітничої преси.

Відділ у Венкувер на своїх зборах рішив підприняти кроки в тій цілі і зорґанізувати пресовий комітет, який взявся до праці в місяці листопаді. Вірю, що осягнемо успіх і венкуверське робітництво не повстидається вислідом своєї кампанії в користь робітничої преси.

З товариським привітом,

П. Лелюк.

Форт Пелей, Саск.

Товаришу Редактор!

Посилаю Вам $4.00, з котрих $2.00 як піврічну передплату на "У.Р.В.", а $2.00 як кару за те, що я пять місяців отримував по дві числі "У.Р.В." Про це я Вам нічого не писав тому, що давав ці ґазети читати своїм сусідам. Я старався заставити їх читати "У.Р.В.", але вони так забиті та залякані єгомосцями, що бояться робітничих часописів. Так само їм байдуже до того, що ґазета пише, для них аби були ріжні оголошення та ще й з образками. А найголовніше, вони читали-б вже якось, коли-б безплатно. Тож я рішив більше за них не платити. То-ж прошу зарахуйте цих два долари або на пресовий фонд, або за ті подвійні числа "У.Р.В.", які я отримав, а від тепер прошу слати мені тільки по одному числі.

З товариським привітом,

Іван Шанковський.